

фактору; оцінка виконання законів і нормативів; оцінка громадської думки; оцінка масштабу впливу; оцінка фінансових витрат на ліквідацію наслідків; наявність новітніх технологій; оцінка здатності до управління.

Проведена оцінка природних та техногенних небезпек для обраних об'єктів критичної інфраструктури транспорту показала, що:

– для Столичного шосе: небезпеками природного характеру є: велика кількість води на дорозі під час опадів, сильні снігопади, грози; небезпеками техногенного характеру є: аварії, пожежі на газових колонках, перевищення водіяма допустимих мас транспортних засобів;

– для Південного мосту: небезпеками природного характеру є: висока вологість повітря, забруднення узбічч мосту; небезпеками техногенного характеру є: зходження вагонів метро з рейс, вибухи, обриви підвісних конструкцій;

– для Автостанції «Видубичі»: небезпеками природного характеру є: грози, птахи, урагани; небезпеками техногенного характеру є: аварії в системі водовідведення, вибухи, замикання електрики;

– для Наддніпрянського шосе: небезпеками природного характеру є: грози, урагани, сильні дощі; небезпеками техногенного характеру є: недотримання правил пожежної безпеки, пожежі, аварії.

Перелік посилань

1. Бірюков Д.С. Загрози критичній інфраструктурі та їх вплив на стан національної безпеки: Аналітична записка. [Електронний ресурс]. – Режим доступу http://C:/Users/Student/Desktop/nivanb_2015_3-4_14.pdf.

2. Хрутьба В.О. Огляд науково-теоретичних аспектів безпеки об'єктів критичної інфраструктури транспорту / В.О. Хрутьба, В.І. Зюзюн, Д.С. Неведров // Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Серія: Стратегічне управління, управління портфелями, програмами та проектами. – Харків: ХПІ – 2019. – № 2 (1327). – С. 60-65.

3. Зюзюн В.І. До розробки моделей управління регіональними програмами безпеки об'єктів критичної інфраструктури транспорту / В.І. Зюзюн, Д.С. Неведров // Вісник Національного транспортного університету. Серія: Економічні науки. – К.: НТУ – 2019. – № 2 (44). – С. 81-89.

ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ АВТОТРАНСПОРТНОГО ПІДПРИЄМСТВА

*Зюзюн В.І., доц., к.т.н., Охрімчук В.В., здобувач другого рівня вищої освіти,
Зюзюн О.Ю., здобувач другого рівня вищої освіти,
Національний транспортний університет, Україна
v.ziuziun@ntu.edu.ua*

Екологічні знання являють собою необхідний будівельний матеріал професійної діяльності працівників автотранспортного підприємства. Загальним фундаментом цього процесу є не пізнання, як таке, а практична

діяльність людини. Професійно важливі екологічні знання формуються не у високих сферах абстрактно-понятійного мислення, а в процесі безпосереднього практичного життя, земних турбот, праці і спілкування, де і відбувається процес самовизначення особистості, формується система його переконань, моральних засад, життєвих уявлень. У складній організації знань людина набуває професійно-екологічні лише тоді, коли вони виступають регулятивним принципом професійної діяльності, переростають в особистісні переконання, моральні імперативи, поведінкові і ціннісні норми.

Дослідження мало на меті реалізацію проекту, через застосування процедури анкетування серед 17 представників управлінського персоналу «АТП-2». Розроблена анкета містить 26 питань.

Блок питань I – особисті дані респондентів та їх погляди на загальні питання, котрі не оцінюються за 3бальною шкалою, але дають можливість оцінити рівень екологічної обізнаності опитуваних.

Блок питань II – містить відкриті питання, що стосуються екологічних проблем на «АТП-2» та їх впливу на здоров'я працівників даної організації.

Блок питань III – містить питання, котрі розкривають знання працівників «АТП-2» стосовно системи екологічного менеджменту на підприємстві.

Відповіді на питання II і III блоку оцінюються організатором проекту за 3бальною шкалою в залежності від правильності та повноти розкриття даного питання респондентом.

Для оцінки рівня екологічних знань працівників «АТП-2» розроблено шкалу, яка дозволила з'ясувати рівень їх сформованості (табл. 1-2).

Таблиця 1 – Шкала оцінки відповідей на питання II і III блоків анкети

Еквівалент відповіді в балах	Якісні показники
0	Відсутність відповіді.
1	Низький рівень наданої відповіді, питання не є розкритим
2	Середній рівень наданої відповіді, питання розкрите не повністю.
3	Відповідь надана правильна, питання розкрите повністю.

Таблиця 2 – Шкала оцінки рівня екологічних знань працівників «АТП-2»

Кількість балів	Рівень екологічної освіти
0-20	низький
20-35	середній
35-45	високий

Отриманні дані дозволяють зробити висновок щодо рівня екологічної освіти працівників даного підприємства та його достатності для якісної професійної діяльності. Матеріали соціально-екологічного дослідження дозволять

розробити рекомендації для покращення показника екологічної освіти працівників «АТП-2».

З метою аналізу результатів проекту було проведено дослідження у вигляді анкетування до та після реалізації проекту серед 17 представників управлінської ланки «АТП-2».

Матеріали I блоку соціально-екологічного дослідження дозволяють зробити висновок, що 85% фахівців не вивчали екологію у вищих навчальних закладах. Здивував той факт, що до проведення інформаційно-освітнього курсу лише 30% респондентів бажали підвищити екологічну кваліфікацію через екологічні курси та за допомогою системи екологічних тренінгів, 60% – через телебачення та пресу, лише 5% – через навчання у спеціалізованих закладах, а 5% респондентів взагалі не мають бажання підвищити рівень екологічних знань.

На запитання «Чи цікавлять Вас питання глобальних та локальних екологічних проблем?» лише 60% опитуваних до проведення курсу дали відповідь «так», а на запитання «Чи вважаєте Ви за необхідне формування екологічних знань у працівників автотранспортних підприємств?» 42% респондентів відповіли «ні». Окрім того, на запитання «Як Ви оцінюєте політику «АТП-2» щодо зменшення забруднення навколишнього середовища?» 39% дали відповідь «низька», 58% відповіли «середня» і 3% оцінюють політику «АТП-2» як «дуже низька». На запитання «Чи вважаєте Ви «АТП-2» значним джерелом забруднення навколишнього середовища?» 30% відповіли «так», 68% вважають «ні», а 2% взагалі дали відповідь «не знаю».

Таким чином, до реалізації проекту спостерігається недостатній рівень зацікавленості станом навколишнього природного середовища міста, екологічною політикою «АТП-2» і розв'язанням існуючих екологічних проблем на підприємстві.

Після проведення інформаційно-освітнього курсу дані повторного анкетування показують, що зросла кількість бажаючих отримувати екологічні знання через екологічні курси та за допомогою системи екологічних тренінгів з 30 до 70%. На повторне запитання «Чи цікавлять Вас питання глобальних та локальних екологічних проблем?» вже 93% опитуваних дали відповідь «так», а на запитання «Чи вважаєте Ви за необхідне формування екологічних знань у працівників автотранспортних підприємств?» 98% відповіли саме «так».

На рис. 1 та рис. 2 зображені порівняльні діаграми рівня сформованості екологічних знань до та після реалізації проекту, що були розроблені на основі оброблених відповідей респондентів на питання II і III блоків анкети.

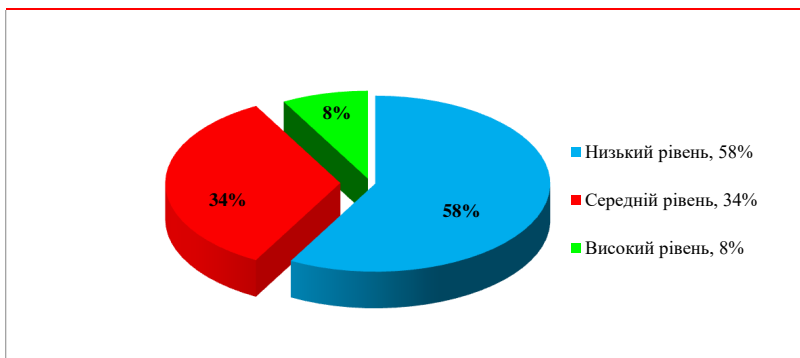


Рисунок 1 – Рівень екологічної компетентності працівників «АТП-2» до проведення курсу

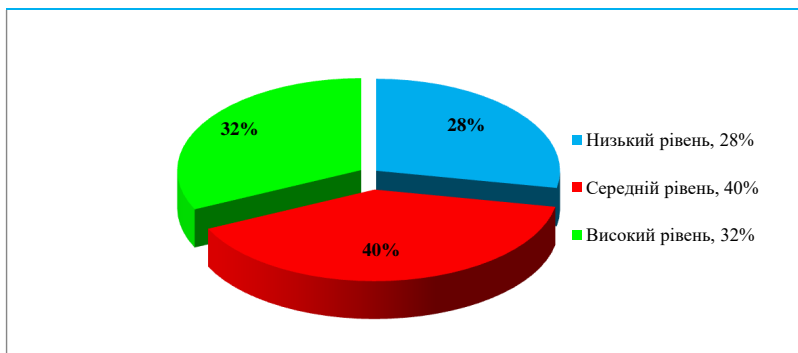


Рисунок 2 – Рівень екологічної компетентності працівників «АТП-2» після проведення курсу

Результати порівняльних діаграм дозволяють стверджувати, що після реалізації проекту показник високого рівня екологічної освіти збільшився на 24 %, середній – на 6 %, а низький зменшився на 30 %.

Аналіз результатів впровадження проекту показав значне підвищення рівня екологічної освіти і відповідно компетентності працівників «АТП-2», розуміння доцільності та ефективності впровадження систем екологічного управління та бажання приймати активну участь у підвищенні екологічної результативності підприємства.

Перелік посилань

1. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 100642. Науковий твір «Формування механізму оцінки рівня екологічної компетентності учасників проектної команди». Автори: Зюсюн В.І., Лисак Р.С. Дата реєстрації 17 листопада 2020 року.